

Tėvynė

SUSIJUSIO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 31 Grand P. C. Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 New York, N. Y. 10001, Rugšėj-September 1, 1967 Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. 58 METAI

TORONTO DIENRASTIS RAŠO —

VAKARAI TURĖTŲ IŠGAUTI LIETUVAI DAUGIAU LAISVĖS

Kanados žurnalistas pateikia įspūdžius iš Vilniaus. Lietuvos nepriklausomybės neturėjimas yra šių laikų patyčia. Baimės jausmas Lietuvoj neišnykęs. Rusų kalba stelbia lietuvių kalbą. Lietuvos yra 17% gyventojų atskilusių iš kitų SSSR dalių. Sovietams rupi išgauti Lietuvos pavergimo pripažinimą.

JALTOJE BALTIJOS VALSTYBĖS BUVO PARDUOTOS

Toronto dienraštis The Telegram neseniai paskelbė stambų iliustruotą straipsnį — Aaron R. Einfranko įspūdžius iš Vilniaus. Tai jau antras L. Diržinskaitės suorganizuotos spaudos konferencijos vaisius. Tik šio straipsnio autorius nekartojo Diržinskaitės ekspertų aiškinimų. Jo į dalykus ten pažūrėta plačiau atvertomis akimis, ir išgirsta šis tas šalia oficialių įtikinėjimų.

Pradžioj nurodė, kad viena iš šių laikų patyčių yra Lietuvos nepriklausomybės neturėjimas ir jos nebuvimas Jungt. Tautose. Nurodė, kad nepriklausomybės Lietuva neteko Stalino - Hitlerio sąmokslu dėka, autorius primena ir savotišką Vakarų vaidmenį. Sako: "Nors Vakarų valstybės techniškai nepripažįsta Lietuvos įtraukimo į SSSR, Vakarų politika irgi nenuoširdi. Lygiai kaip Lietuvos laisvė buvo nužudyta Hitlerio ir Stalino, Roosevelt - Churchillio santarvės užtikrinimo, kad Lietuva nebebutų nepriklausoma." Jaltosje Baltijos valstybės buvusios "parduotos" už Stalino bendradarbiavimą ko-voje prieš bendrą priešą.

Lietuva yra Vakarai

Bet, nors Lietuva dabar ir laikoma sovietinės imperijos dalimi, skirtumas tarp Vilniaus ir Maskvos esąs apstulbinantis. Vilniuje žmonės geriau apsiirę ir geriau pavalgę. Čia yra net naktinis klubas. Čia mažiau "raudonojo didžiojo brolio" baimės, negu Maskvoje. Žodžiu, čia — Vakarai. Net rusai Lietuvą vadina "Vakarais", tad nenuostabu, esą, kad toks jų daugumas nori Lietuvos apsigyventi...

Taip Lietuvos esą todėl, kad lietuviai, autorius many- mu, sugebėjo nugalėti rusų jiems primestos politinės bei ukinės sistemos nemokėškumą. Lietuvoj, kaip ir kitose nerusų šalyse, net komunistų partija kartais užimanti nacionalistinę poziciją prieš rusišką primityviškumą, nors tai daranti atsargiai ir dangstydamasi.

Betgi baimės jausmas Vilniuje ir apskritai Lietuvoj dar neišnykęs. Bijoma Stalino lai-

kų teroro grįžimo, bijoma rusų ukinio bei kultūrinio užgo-žėjimo. Autorius susidaręs įspūdį, kad rusų kalba stelbia lietuvių kalbą Lietuvoj, nors tai tendencijai ir spiriamasi ne tik už partijos ribų, bet ir partijoj.

Autorius taip pat girdėjęs nusiskundimų, kad geriausi gaminiai iš Lietuvos išvežami Rusijon, nors tas nusiskundimas, regimos didesnės gero- vės akivaizdžios, jam atrodo nesvarbus. Net valdžios žmo- nės patvirtina, kad Lietuvoje jau esą 17% gyventojų atsi- klusių iš kitų SSSR dalių. Jie sakę "tik 17%" (atseit, viet- nių vistic dar didelė dauguma), bet autorius pastebėjęs nerimo dėl didelio nelietuvių kiekio Vilniuje ir aplink Vil- nių.

Tačiau vistic gyvenimas Lietuvoj esąs geresnis, negu kitose sovietinėse respubliko- se. Palygino su Armėnija. Ar- menijoje gal esą daugiau auto- nomijos, bet tikrai ten esą daugiau skurdo, negu Lietu- voje. Bet, esą, tai pačių Lietu- vių nuopelnas, ne rusų dova- na.

Politinė padėtis tokia pati, kaip Rusijoj: ta pati vienos partijos sistema. Bet girdėjęs, jog Lietuvoj esanti keliama mintis, kad rinkimuose būtų ne vienas, o du kandidatų są- rašai, — tai, girdi, galėtų bu- ri ti kaip ir dviejų partijų sis- temos pradžia, netgi, jei abu sąrašai būtų komunistų... Bet toki dalykai priklauso nuo Maskvos leidimo. O Maskvos leidimas, autoriaus manymu, (ar gal manymu tų, kurie jam apie tokį sumanymą kal- bėjo), tokį leidimą gal galėtų padėti išgauti Vakarų valsty- bės...

Jau Laikas Apie Pavergtuosius Pagalvoti

Po tų pastabų ir samprotavimų, A. R. Einfrankas prime- na, kad "LTSR" giriasi turin- ti ir savo užsienių reikalų mi- nisteriją. Svarbiausias jo įs- pudis iš spaudos konferenci- jos toj neva ministerijoj — čia veržiamasi išgauti diplo- matinį pripažinimą! Diploma- tinis pripažinimas jiems ten,

esą, rupi labiau, negu, pavyz- džiu, britų laikomas auksas. "Tačiau," — mano autorius, — nepaisant čia esančios vadinamo užsienių reikalų ministe- rijos, Lietuva niekad netaps nepriklausoma nuo Maskvos varžtų, nebent kiltų trečiasis pasaulinis karas, kurio niekas nenori..."

O visdėlto, lyg pats su sa- vim kalbėdamas, ar tenai gir- dėtus gundymus kartodamas, autorius prisitaria, kad galgi, pripažinę "LTSR", vakarai lengviau galėtų išderėti dau- giau autonomijos Lietuvai... Galėtų susidaryti geresni ry- šiai su išeivija... Bet, sako, jei Vakarai tokį pripažinimą su- teiktų, tai kas gi tada Mask- vą beskatintų suteikti dau- giau autonomijos Lietuvai? "Dilema iš tikrųjų sunki," — samprotauja A. R. Einfrank. — Praeity įvairūs "pakalai" nekreipė dėmesio į Lietuvos gyvenančius žmones. Jau lai- kas apie tuos žmones pagal- voti, netgi jei galutinis rezul- tatas būtų ne visiškai nepri- klausomybė, kurios Vakarai menamai nori Lietuvai." (E)

PRIPAŽINO, KAD PARODA GERA

Rugp. 6 d. net ir "Tiesa" Vilniuje paskelbė septynių ei- lučių pranešimą apie Montre- alyje įvykusią tamė mieste gyvenančių lietuvių dailininkų parodą. Paminėjo visas septy- nias dalyvių pavardes ir pa- reiškė, kad "Paroda nedidelė, bet daro gerą įspūdį." (E)

GYVENTOJAI NESU-ŽAVETI

Rugpjūčio 12 d. Vilniuje prasidėjo Lietuvos vykdomų ir daugiausia dar planuojamų architektūros darbų paroda. Statybos reikalų komiteto sky- riaus viršin. G. Izraelis ta pro- ga priminė laikraštinkams, kad "Musų gyvenamų namų kvartalai pripažinti kaip vien- gertausiųjų šalje. Pagal vietos architektų projektą Vilniaus namų statybos kombinatas Pirmas Tarybų Sąjungoj pra- dėjo gaminti naujos serijos namus su žymiai patobulintu butų išplanavimu."

Ligšiol pagal rusiškų stan- dartus Lietuvos miestuose statytais naujais butais, kaip kas juos begirtų, jų gyvento- jai toli gražu nesužavėti.

"BULVIŲ NĖRA"

Rugp. 10 d. "Tiesa" rašė: "Šiomis dienomis šeiminkas Vilniaus centre, Antakalny ir kitose vietose pasitiko prie parduotuvių durų prikabin- tas raštelis "Bulvių nėra."

Kalta, pasirodo, ne žemė, o tik didžioji burokratija, nes:

Rugp. 8 d. bazė turėjo 100 tonų bulvių atsargą. Va- dinasi, praktiškai bulvių yra. Yra prekybos ministerija, ku- ri vadovauja vaisių - daržovių prekybai. Yra ir autobusų transporto ir plentų ministe- rija, atsakinga už prekybinių organizacijų aprūpinimą trans- portu. Žodžiu, viskas yra, tik — gyventojai ne visada gali nusipirkti bulvių." (E)

PRIEŠ RINKIMUS

P. VIETNAME SIAUČIA TERORAS

Artėjant Pietų Vietnamo valdžios rinkimams komunistų partizanai, vietkongiečiai iš- vystė krašte teroro veiksmus, siekdami atgrasyti gyventojus dalyvauti rinkimuose ir paro- dyti, jog Saigono vyriausybė nėra pajėgi apsaugoti rinki- kus nuo užpuolimų. Teroris- tai krašte puola policijos bus- tines, karių stovėjimo vietas, įstaigas, susisiekimo kelių mazgus, nevengdami net ligo- ninių. Nemaža yra žuvusių ir sužeistų nuo teroristų kulų.

Balsavimai Pietų Vietname įvyksta ateinančių sekmadienį. Valstybės galva Nguyen Van Thieu, kandidatuojas į prezi- dentus, pareiškė, jog jei jis bus išrinktas, sieksias su viet- kongiečiais tartis dėl paliau- bų, bet deja, priešai iki šiol neparodė noro kalbėtis.

— Wm. P. Bundy, Valsty- bės departamento aukštas pareigūnas pareiškė, jog Pie- tų Vietnamui išsirinkus civili- nę vyriausybę ir jai pagaidu- jant, galimas dalykas, kad Amerika sustabdysianti šiaur- Vietnamo bombardavimą. Ta- čiau Amerika taip pat reika- laus užtikrinimų, jog šiaurės Vietnamo vyriausybė yra nu- mačius susilaikyti nuo karinės akcijos plėtimo.

— Rugpjūčio 25 d. Arling- ton, Va. buvo iš pasalų nušau- tas George Lincoln Rockwell, 49 metų amžiaus Amerikos nacių organizacijos steigėjas ir jos vadas. Jis pasižymėjo aštriomis kalbomis prieš ne- girus ir žydus.

Rockwell, kaip paaiškėjo, nušovė John C. Patler, 29 m. amžiaus, buvęs tos nacių par- tijos veikėjas ir propagandis- tas. Kilus nesusipratimams, Patler iš partijos buvo išstum- tas. Jis nepasako, dėl ko nu- žudė Rockwell. Patler yra iš Bronx, N. Y.

Sakoma, kad toji partija

neturi nei 100 narių. Bet ją pinigais rėmęs vienas milio- nierius. Rockwell buvo pala- dotas partijos lėšomis. Žydų karo veteranų komandierius Samuel Samuels sako, kad kraštui atentatas nepatarna- vęs, o Rockwell padarė kan- kiniu. Tos partijos vadovavi- mą dabar perėmė Michael Koehl.

— Arabų 13 valstybių mi- nisteriai Sudane susirinko į savo konferenciją, kurioj yra svarstoma padėtis susidariusi pralaimėjus karą su žydais.

— Amerikiečiai pagamino didžiausią ir pajėgiausią pa- saulio raketą Saturn 5, turin- čią 364 pėdų aukščio.

Esą šioji raketa 2-3 metų laikotarpį nuskris su žmogum į mėnulį ir galėsianti grįžti į žemę. Prieš tai panašios rūšies mažos raketos išbandymui busiančios paleistos į erdvę.

— JAV prez. Johnson pa- minėjo savo 59 m. gimtadienį.

— Sovietų 10 sprausinių lėktuvų Meg 21 buvo nuskri- dę į Švediją draugiškumo vi- zitui. Toki "draugiškumo" vi- zitai yra lakunams gera pro- ga apžvalgyti vietas, kurių pažinimas reikalingas karo atvejais.

— Londone, savo bute, ras- tas negyvas Brian Epstein, 32 metų amžiaus. Jis yra Li- verpool (Anglijo) "atradęs" beatles ir buvo jų pelningų gastrolių manageris po pa- saulio didmiesčius.

— Japonai pagamino nau- ją automobilį, varomą elekt- ros baterija. Automobilis ga- li išvystyti 60 mylių į valandą greitį. Baterija reikalinga pa- krauti po 48 mylių važiavimo. Tokio automobilio išlaikymo išlaidos esančios pusiau ma- žesnės nei benzino varomo au- tomobilio.

Į PAVERGTA LIETUVA BUVO ATVYKĖS KOSYGIN

Rugp. 10 ir 11 d. visuose Vilniaus laikraščiuose buvo paskelbtas pranešimas, kad "išsėdamasis Tarybų Lietuvo- je", laikuriuose šilutės ir Klaipėdos įmonėse lankėsi, dairėsi bei su vietiniais virši- ninkais kiek pasikalbėjo A. Kosygin.

Sprendžiant iš tų praneši- mų, Kosygin užsikimas šilutės ir Klaipėdon buvo visai kitokio stiliaus, negu prieš keletą metų Chruščiovo trum- pas pasiautėjimas, kai tasai Lietuvos agronomas siūlė pa- siklausti karvių nuomonės, kas geriau Lietuvoj auginti... Palyginti su Chruščiovu, Ko- sygin, atrodo, elgėsi tik kaip kuklus inspektorius, užsukęs ne pareigų ėjimo metu ir sau- godamasis palikti kam nors nemalonų įspūdį.

Daug smalsumo Lietuvoje sužadino ne tai, kas tuose pranešimuose pasakyta, o tai, kas nutylėta. O nutylėta, ka-

da Kosygin Lietuvon atvyko, kur apsisistojo, ar seniai čia il- sisi ir ar ilgai dar ilsėsis... Kadangi lankėsi šilutėj ir Klaipėdoj, tai greičiausia bus buvęs atvykęs į pajūrį, — Pa- langą, Girulius ar Neringą.

Lig šiol Rusijos valdovai — carai ir bolševikai — trauk- jūros, į Sočį. Kosygin bus su- laužęs tą tradiciją. Ne veltui rusai jau praminė Palangą "antruoju Sočiu." Be to, da- bartinę rusų "naująją klasę," sako, Lietuvon traukia čia te- bejuntama "Vakarų atmosfe- ra." Kosygin irgi bene bus pasidavęs tai pagundai, nors ir nelabai tesuderinamai su oficialios bolševizmo ideologi- jos dvasia... (E)

— Arabų pasaulį iškyla Alžyro prezidentas Boume- dienne, kuris esą galįs pasida- ryti arabų vadu, vieton Egipt- to prezidento Nasserio.

SLA Visiems Nariams ir Veikėjams

VYKSTANT LIETUVYBEI IŠLAIKYTI vajui, norime padaryti jį populiariu lietuvių visuomenėje.

Todėl jus prašom surašykite žemiau bent 10 asmenų pilnus ad- resus, kad mes jems galėtume parašyti trumpą laišku, pasių- si informacijas apie SLA ir jeigu kuris pageidaus, galėsime tam tikrą laiką siuntinėti mūsų organą "Tėvynę."

Tuo būdu bus arčiau supažindinti su SLA Lietuvybei išlaikyti vajumi šimtai lietuvių, kas žymiai palengvins organizatorių darbą.

Kiekvienas, kas atsilieps ir atsiųs adresus asmenų, kurie galė- tų būti SLA nariais, gaus dovaną — SLA JUBILIEJINĮ AL- BUMĄ.

Adresus siųskit: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,

307 W. 30th St., New York, N. Y. 10001

VAJAUS KOMISIJA

(Iškirpkit ir pasiųskit)

Vardas, pavardė, gatvė, miestas, valstija, Zip Code

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Sąrašą siunčia

Vardas, pavardė, adresas, kuopos nr.

SKALBYKLŲ... TIK 18

Vilniaus mieste tik 18 skal- byklų. Viena apie 16-kai tuks- tančių gyventojų! Kai nuo liepos pradžios įstaigos ir dauguma įmonių ėmė dirbti tik penkias dienas savaitėj (bet vistic 41 valandą), tai tarnautojai ir dieninių pamai- nų darbininkai darbą baigia 5:30 ar 6:30 val. Skalbyklos veikia iki 8 val

Tad darbo dienomis reta kam teįmanoma vakare, gri- žus namo, dar suspėti ir skal- byklon. Lieka tik šeštadieniai. Bet šeštadieniais veikia tik 9 skalbyklos visame mieste... O juk dėl kiekvieno skalbinių ryšulio skalbyklą tenka ap- lankyti mažiausia du kartus, o jei atsiimti žadėtu metu ne- pavyksta, tai kartais dėl tų pačių skalbinių tenka kellauti dar trečią arba ir ketvirtą kartą...

Išties parą veikiančios au- tomatinės savitarpinės skal- byklos planuotojų akyse dar "ne madoj." Beje, "Mokalo ir Technikos" žurnale rašo, kad Vilniuje jau pradėtas statyti "cheminio valymo ir skalbimo savitarnos fabrikas," kuriame automatiniai įrenginiai iš- skalbsią ir išvalysią drabužius kiljenty akyse...

Tipingas rusiškos giganto- manijos reiškiny. Mieste, kur namuose skalbimo sąlygos kraštutinai ribotos, juk reikia ne skalbimo "fabriko," — tegu ir automatizuoto bei

didelio, — o daugelio mažų, tik tankiai išdėstytų automa- tinių skalbyklų-džiovyklų.

Drabužių valymo organiza- cijos vilniškiai planuotojai ir- gi geriau pasimokyti iš va- kariečių, negu iš rusų biuro- kratų. (E)

ESPERANTININKAMS VADOVAUJA A. POŠKA

Rugp. pradžioj Vilniuje bu- vo Lietuvos, Latvijos ir Esti- jos esperantininkų suvažiavi- mas. Buvo per 500 dalyvių, jų tarpe šiek tiek svečių iš Len- kojios, Bulgarijos, Vengrijos, rytinės Vokietijos, Jugoslavi- jos ir Suomijos.

Esperantininkų klubo pir- mininkas Lietuvos yra Anta- nas Poška, kadaise buvęs ži- nomas Paškevičiaus pavarde. Tada jis garšėjo Lietuvoj ne tik kaip uolus esperantinin- kas, bet ir kaip dar uolusnis keliauninkas. Žymiausia jo ke- lionė buvo 1929 metais pradė- ta "aplink pasaulį" (su žur- nalistu Matu Salčium), bet keletą metų pravingiausiai daugiausia Indijoj, kur (ypač Kašmyre) A. Poška surinko daug įdomių (kitų tyrinėtojų dar ne ligšiol nepatikrintų ir nepatvirtintų) duomenų ne tik apie sanskritą, bet ir apie kaikurių dar dabar tebegyvy- Indijos tarmių panašumus su lietuvių kalba. (E)

SLA Kuopoms, Organizatoriams, Veikėjams

Jums išsiuntinėti blankai, kur prašoma surinkti 10 lietuvių adresų, kad vėliau gautume juos susivienijimo na- riams.

Jūs visi labai prašomi atsiųsti 10 adresų ir pagalbėti SLA vajui.

Gerbiamieji Veikėjai, kooperuokit su SLA centru!

Paremkim SLA Tautinę Fondaciją Aukomis

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

SLA KUOPOS, APSKRICIAI IR VISI GERI VEIKEJAI

REMIA

SLA TAUTINE FONDACIJA

IR SIUNCIA SAVO INASUS

PASIBAIGE SLA PILD. TARYBOS SUVAZIAVIMAS

Praėjusio sekmadienio vakarą pasibaigė SLA Pild. Tarybos suvažiavimas. Jo metu taip pat įvyko Vajaus, Tautinės Fondacijos ir kitų komisių posėdžiai. Apsvarstyta visa eilė SLA svarbių reikalų ir aktualių klausimų. Apie suvažiavimo darbus bus pranešta kitame Tėvynės numery.

ALT PASKYRĖ ATSTOVUS

ALT pirm. A. Rudis pranešė Vilniui, kad ALT nutarė paskirti savo atstovus į Jungt. Finansų Komitetą (telkiantį lėšas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukakties minėjimui programai vykdyti) ir į Eltos Informacijų Tarybą.

Į Jungt. Fin. Komit. ALT paskyrė Jokubą Stuką ir Albiną Trečioką, o į Eltos Informacijų Tarybą — Vyt. Abraitį ir Povilą Dargį.

AUKOS TAUTINEI FONDACIJAI

SLA centrinė organizatorė J. M. Tumavičienė, Jamaica Plain, Mass., siūsdama \$5.00 auką Tautinei Fondacijai, savo laiške mini, jog auką siunčianti Fondacijai Broniaus Bartkevičiaus vardu. Šis vyras, kuris mirė jaunas, labai uoliai ir gražiai dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime. Jis gyveno Brockton, Mass.

Taip pat Z. Stogis, SLA 59 kuopos fin. sekretorius, Yucaipa, Calif., atsiuntė \$5.00 auką lietuvių palaikymo reikalam.

Aukotojams nuosirdžiai dėkoju.

SLA Sekretorė

DAIL. N. JASIUKYNAITĖS DARBŲ PARODA

Dailininkė Natalija Jasiukynaitė kviečia aplankyti jos tapybos darbų parodą, kuri atidaroma rugsėjo 6 d., trečiadienį. Tą dieną paroda atsidaro nuo 3 iki 9 val. Tęsis iki rugsėjo 15 d. Lankoma kasdien nuo 1 iki 5 val. po pietų.

Paroda sukurta The Pen and Brush Club, 16 E. 10th St., New York.

INVALIDO PRAŠYMAS

P. Pleskevičius, Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris ir invalidas rašo, kad turis apie 100 egzempliorių savo parašytos ir išleistos knygos "Mes nešėme laisvę". Ligos ir senatvės slėgiu P. Pleskevičius prašo geros širdies lietuvių įsigyti jo knygą, kurios kaina 1 doleris. Kreiptis: P. Pleskevičius, 56 Thomas St., Rochester, N. Y. 14605.

VLADO BRADAUSKO YPĖDINIAMS

Pereitų metų pabaigoje Connecticut valstijoje mirė Vladas Braduskas, Amerikoje žinomas kaip Walter Braduskas, palikdamas kelis tuksantus dolerių. Apie velionį žinoma tik tiek, kad buvo 78 m. am-

žiaus ir kad į Ameriką atvyko 1913 m. Jo motinos pavardė buvo Ališavičiūtė. Velionio giminės ar apie juos žinantieji malonėkt rašyti Lietuvos generaliniam konsuliui New Yorke:

41 W. 82nd St.,
New York, N. Y. 10024

TALKININKAUJA

SLA centrinis organizatorius M. Klimas iš Brockton, Mass. rugsėjo 11-15 dienomis naujų narių įrašymo reikalais lankėsi Philadelphiaje. Buvo susitikęs su SLA senų veikėju Z. Jankausku, vietos 135 kuopos fin. sekretorium V. Gruzdiu ir SLA 10 kuopos fin. sekretorium I. Pauls.

Pokalbiuose buvo aptarta vykstantis vėjus. V. Gruzdis ateinantį rudenį numato per lietuvių radijo valandą supažindinti vietos lietuvius su Susivienijimo apdraudomis, darbais ir tikslais. Lankymosi metu M. Klimas įrašė kelis naujus narius.

Vajaus reikalais M. Klimas artimoje ateityje numato lankytis Worcesteriye, Dorchester ir kitose vietose, kur veikia SLA kuopos. Tokią teikiama kuopoms talką tenka teigiamai vertinti.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO PIKNIKAS

New Yorko ir jo apylinkių lietuvių radijo valandos piknikas yra ruošiamas rugsėjo 10 d., sekmadienį, Royal Gardens parke, 990 E. Hazlewood Ave., Rahway, N. Y.

Pradžią 1 val. Meninė programa nuo 3 val. Šokiai nuo 4 val., grojant Guitaskų orkestrui. Bus šokių kontestai ir kiti įvykiai.

Visus maloniai kviečia radijo val. direktorius dr. J. J. Stukas

NUKENTĖJUSIEMS NUO NACIŲ

Jungt. Tautų Tremtinių Komisarų specialiu raštu Balfui nusiskundžia, kad labai mažai lietuvių tremtinių, dabar gyvenančių Amerikoje, įteikė skundus prieš vokiečius dėl tautinio persekiojimo. Komisarai nukentėjusiems sušelpiti turi tris ir pusę milijono DM. Ši pašalpa priklauso visiem lietuvių gydytojams, koncentracijos stovyklose ar pan. bent tris mėnesius, arba persekiojusių lietuvių įpėdinams, jei dėl persekiojimo, kankinimo kaliniai mirė.

Nukentėjusieji arba jų įpėdinai turi iki rugsėjo 30 d. užpildyti specialias anketas ir išsiųsti tremtinių komisarui į Genują.

Anketas galima gauti Balfio centre, 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211.

Anketas turėtų užpildyti ir tie, kurie šioje tokio atlyginimo iš vokiečių valdžios jau yra gavę.

L. Jankus,
BALF Reikalų Vedėjas

LIETUVIAI ALPINISTAI

Šešiolikis lietuvių alpinistų rūpinčio pradžioje buvo išvykę į Pamiro kalnus. Buvo už-

ALT TARYBOS PRANEŠIMAS

Rugpjūčio 4 d., Chicagoj, ALT biure įvyko ALT valdybos posėdis. Išlauskas pirm. A. Rudžio pranešimas iš jo nuveiktų darbų, keliant Lietuvos reikalą JAV vyriausybės, senate ir UN.

Kilus Izraelio - Arabų karui ir Sov. Sąjungai paskelbus Izraelį agresorium, buvo nusiųstos telegramos prezidentui Johnsonui, State Dept., JAV ambasadoriui prie UN, Izraelio atsakingiems pareigūnams, laiškai senatoriams ir didžiajai Amerikos spaudai, kuriose buvo išdėstyta ir priminta Lietuvos okupacija, kur Sov. Sąjunga įvykdė pati agresiją ginkluotomis pajėgomis okupuojant nedidelę ir talkingą Lietuvos valstybę.

Į tuos pranešimus gauta daug atsiliepimų iš atsakingų pareigūnų ir tilpo atitinkami rašiniai amerikiečių spaudoje.

A. Rudis išdėstė, kad rugpjūčio 1968 m. Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų atstatymo sukakties paminėjimu. Tuo reikalu dedamos pastangos gauti JAV pašto ženklą Lietuvos nepriklausomybei paminėti. Gavus ženklą Vasario 16 d. numatomas ta proga didingas kongresas Washingtono, dalyvaujant aukštiesiems amerikiečių pareigūnams, politikams ir visuomenės veikėjams.

Tas daroma šios šalies soso-

simoje įkopti į aukščiausią Sovietų Sąj. kalną, dabar vadinamą Komunizmo viršūne — 7,495 metrui arba 22,445 pėdos, — Stalino laikais buvo praminta Stalino viršūne. Jau buvo pasiektas 5,200 metrų (15,850 pėdų), kai sniegas griūtis nunešė žemyn netoliese nakvoti įsikūrusią kitą alpinistų grupę. Iš lietuvių alpinistų ši kartą niekas nenukentėjo, neskaitant vieno kiek susižeidusio dar prieš tą nelaimę.

Iš griūtis nuneštų du žuvis, kiti buvo išgelbėti helikopteriais. Lietuvių grupę padėjo helikopteriams gelbėjime, o paskui vieni išvyko lipti į kitą kalną, kiti grįžo namo (E)

Atsiųsta Paminėti

Lietuvos Pajuris Nr. 3 (27), 1967 m. Išleista 4 kartus į metus. Leidžia Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba. Vyr. red. A. Lymantas. Laikraščio kaina metams \$1.00. Garbės prenumerata — \$5.00. Aukos pagedaautos laikraščio tobulinimui ir dauginimui. Adresas: 5260 10th Ave., Rsm., Montreal 36, P. Q. Canada.

Lietuvių Dienos Nr. 6, 1967 m. birželio mėn. Paveiksluotas žurnalas lietuvių ir anglų kalba. Pren. \$6.00 metams. Adresas 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029.

Lietuvių Gydytojų Biuletenis Nr. 3, 1967 m. liepos mėn. Numeris skirtas Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos dešimtmečiui. Vyr. red. dr. S. Biežis, atsak. red. dr. M. Budrienė. Prenumerata \$4.00 metams. Adr. 8743 Mobile Ave., Oak Lawn, Ill. 60463.

Pasaulio Lietuvis Nr. 29, 1967 m. birželio mėn. P. Liet. Bendr. biuletenis. Pren. metams \$2.00 Adr. The World Lithuanian, 1802 Miller Ave., Cleveland, Ohio 44119.

ACEN NEWS Nr. 130, July-August, 1967. A Bimonthly Review of the Activities of the Assembly of Captive European Nations. Subscription \$3.00 per annum. Published by Press Bureau of ACEN, 29 W. 57th St., New York, N. Y. 10019.

tinėj, kur yra pasaulio politinis centras, kad Lietuvos vardas plačiau nuskambėtų. Jei reikėtų planą keisti, tai kongresas įvyks taip pat sostinėje 1968 m. birželio mėn. tokiu pat didingumu ir iškilėmis, skelbiant atitinkamus rezoliucijas, kurios būtų istorinės reikšmės Lietuvos likimo klausimais.

Liepos mėn. A. Rudis, grįždamas iš Korėjos buvo sustojęs Los Angeles lietuvių kolonijoje, kur turėjo pranešimą vietos lietuvių visuomenei.

Apsvarstyta klausimas dėl spaudoje pasirodžiusio pranešimo apie važiavimą į okupuotą Lietuvą lietuvių-amerikiečių krepšinininkų vieneto, pasivadinusio "Lith. Sports and Cultural Activities Committee, Inc." iš paskelbtų organizatorių, pasivadinusiais

koordinatorių pavardžių, paaiškėjo, kad jų tarpe yra šviesos-Santaros Federacijos pirmininkas Raimundas Mieželis, kuris atstovauja tą organizaciją ALTE su kitais dviem tos organizacijos atstovais.

Kalbama komiteto pasiskelbimas, kaip privataus vieneto išvyka pas okupantą ir klaidinimo dėl panaudojant amerikiečių įstaigų ir organizacijų vardus, tikrumoje esant organizuotai lietuvių - amerikiečių krepšinininkų išvykai, insikorporavusiai atitinkamose, atskiros organizacijos vardu, neigiamai paveikė lietuvių visuomenės moralę, kaip skaldivas lietuvių vieningo nusi-statymo kovoje prieš Lietuvos pavergėją ir kadangi tokie veiksmai priešingi ALT uždavinims, todėl nutarta pasisųti šviesos - Santaros Federacijai tokį laišką — "apsvarčius šį klausimą ir pasisakius po-

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

August 5, 1967

ISMOKAMOS APDRAUDOS

TAMOŠIUS MATAS, 11 kp., Waterbury, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1936 m., mirė gegužės 6, 1967 m. Velionio žmonai, Aldona Matas, apdraudus išmokėta	\$150.00
CASSIE R. BELCH, 30 kp., Scranton, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1934 m., mirė liepos 2, 1967 m. Velionės dukteriai, Anna Bardauskas, apdraudus išmokėta	\$150.00
ELIZABETH JAKAITIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimusi Prie SLA prisirašė rugsėjo 25, 1952 m., mirė birželio 9 d., 1967 m. Velionės anūkėms, Barbara ir Diana Cirbas, apdraudus išmokėta	\$500.00
JUOZAS BUIVYDAS, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 2, 1939 m., mirė lapkričio 4, 1967 m. Velionio vaikams, Sophie M. Swedes, ir Josephine P. Kacevich, apdraudus išmokėta	\$250.00
ROVILAS AKELAITIS, 167 kp., Joliet, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 1 d., 1935 m., mirė liepos 3, 1967 m. Velionio žmonai, Emilija Akelaitienė, apdraudus išmokėta	\$600.00
ELENA STUKIENE, 365 kp., Jamaica Plain, Mass., gimusi Amerikoje. Prie SLA prisirašė kovo 1, d., 1938 m., mirė birželio 25, 1967 m. Velionės vyrui, George C. Stukas, apdraudus išmokėta	\$1,000.00
Viso	\$2,650.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$97,951.90

August 12, 1967

ROZALIJA GUDILUNAS, 13 kp., Minersville, Pa., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 1, 1943 mirė liepos 22, 1967 m. Velionės sunams, Pranui ir Vincui Gudilunams, apdraudus išmokėta	\$1,000.00
JOSEPH LUKOSAVICH, 198 kp., Akron, Ohio, gimęs Portage, Pa. Prie SLA prisirašė birželio 9 d., 1929 m., mirė birželio 30, 1967 m. Velionio žmonai, Irene Lukasavich, apdraudus išmokėta	\$150.00
ADAM SALAS, 200 kp., Detroit, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 2, 1940 m., mirė liepos 16, 1967 m. Velionio žmonai, Monika Balas, apdraudus išmokėta	\$313.00
ADELE PADIMANSIENE, 290 kp., St. Clair, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 11, 1923 m., mirė liepos 18, 1967 m. Velionės vaikams, Viktoras ir Helen Padimanskis, apdraudus išmokėta	\$173.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$99,587.90

ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

A. Millen, 88 kp., E. St. Louis, Ill.	\$1,000.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$7,750.00

ISMOKAMOS LIGOJE PASALPOS

J. Bauza, 23 kp., Shenandoah, Pa., sirgo 8 sav. 2 d.	\$31.50
A. Sukaokas, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 11 sav. 4 d.	36.89
E. Gražienė, 87 kp., So. Omaha, Neb., sirgo 7 sav. 6 d.	43.00
M. Viskulė, 134 kp., Chicago, Ill., sirgo 12 sav.	67.50
J. Kerlavage, 135 kp., Philadelphia, Pa., sirgo 8 sav. 1 d.	49.00
M. Daukšas, 257 kp., Peoria, Ill., sirgo 10 sav. 2 d.	105.00
Viso	\$333.39
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$9,630.98
M. Mardosa, 30 kp., Scranton, Pa., sirgo 7 sav. 6 d.	\$84.50
F. Ysenet, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 3 sav. 2 d.	40.00
J. Naura, 131 kp., Norwood, Mass., sirgo 9 sav. 4 d.	61.25
O. Pikelis, 142 kp., New Haven, Conn., sirgo 7 sav. 5 d.	91.50
J. Lukosavich, 198 kp., Akron, Ohio, sirgo 3 sav.	20.25
E. Dunella, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 11 sav. 6 d.	58.50
V. Anculis, 322 kp., Chicago, Ill., sirgo 22 sav. 4 d.	170.00
Viso	\$527.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$10,057.98

B. PIVARONIENA, SLA Sekretorė

Rugsėjo 1, 1967

sėdy visiems dalyvavusiems valdybos posėdyje nariams, nutarta pranešti šviesos - Santaros Federacijos valdybai, kad jų atstovo ALTE Raimundo Mieželio dalyvavimas organizuojant sportininkų išvyką į okupuotą Lietuvą, kaip lietuvių spaudoje buvo pažymėta, yra nesuderinamas su ALT nario pareigomis ir todėl prašoma jį atšaukti ir paskirti kitą atstovą."

Dar apsvarstyti kiti smul-

kų organizaciniai ir administraciniai reikalai.

Posėdžiui pirmininkavo A. J. Rudis, sekretoriavo dr. K. Šildauskas. Dalyvavo — E. Bartkus, T. Blinstrubas, dr. V. Šimaitis, L. Šimutis, J. Talalas, J. Zuris, dr. K. Valaitis ir M. Vaidyla.

ALT Biuras

Tel. VI 7-4499

SHALINS

(SHALINSKAS)
Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y. 11421

Sutekiam garbingas laidotuves. Kopyčias sutekiam nemokamai visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
Notary Public
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Dirva

TAUTINIS
MINTIES
LAIKRAŠTIS
Išleistas 1915

6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais
Prenumeratos kaina metams—\$11.00, pusei metų—\$6.00
Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

Laikraštis visų ir visiems, NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"Nepriklausoma Lietuva" kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslą, žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuvišką kroniką, geriausius romane, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir kitokių pasisakymų.

LAIKRAŠTĮ APSIMOKA PRENUMERUOTI. Naujiems prenumeratoriams laikraštis siunčiamas visus metus už pusę kainos, kuri Amerikoje yra \$5.50 metams.

N. L. dabar pradeda duoti pranešimus apie Montrealy ruošiamą Pasaulinę parodą ir joje Lietuvių Dieną.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,
7722 George Street, LaSalle-Montreal, Canada

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti 1967 m. Keleivio Kalendorių

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse. NAUJIENOS spausdina viliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo. NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus lietuvių straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę. NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje—\$12.00 metams, \$7.00—pusei metų. Kitose valstybėse—\$16.00 metams, \$8.00—pusei metų, Chicagoje—\$18.00 metams, \$9.00—pusei metų. NAUJIENAS gaunite, jei pasirašėte čekį arba Money Order tokiu adresu:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608